
IZVJEŠTAJ NACIONALNIH DELEGATA HDFRM-A PRI EUROPSKOM DRUŠTVU ZA FIZIKALNU I REHABILITACIJSKU MEDICINU ZA MANDATNO RAZDOBLJE 2021. - 2025.

Početak našeg mandata kao nacionalnih delegata HDFRM-a pri ESPRM-u (engl. European Society for Physical and Rehabilitation Medicine) obilježen je dvjema generalnim skupštinama u hibridnom obliku (rujan 2021. i ožujak 2022.) zbog COVID19 pandemije.

U post-COVID19 pandemijskom razdoblju, a nakon dvogodišnje stanke, 8. rujna 2022. god. održana je Generalna skupština ESPRM-a (uživo i u hibridnom obliku). Struktura tadašnjih generalnih skupština ESPRM-a uključivala je predstavljanje aktivnosti pojedinih znanstvenih odbora (uključivo publikacije ili edukativne programe odnosno kongresne sekcije), a potom predstavljanje suradnje ESPRM-a s ostalim FRM institucijama (npr. UEMS PRM Section and Board, European College of PRM, WHO). Na toj su istoj skupštini predstavljeni i rezultati online istraživanja o broju specijalista i specijalizanata fizikalne medicine i rehabilitacije unutar zemalja članica ESPRM-a. Ti su nam podaci pomogli u demantiranju navoda koje je dva mjeseca poslije u medijima plasirala predsjednica Hrvatske komore fizioterapeuta.

Na Godišnjoj skupštini ESPRM-a u Zagrebu (30. 3. - 1. 4. 2023. god.) izabran je novi predsjednik i upravni odbor za mandatno razdoblje 2023. - 2027. Novoizabrani predsjednik je kolega Klemen Grabljevec (Slovenija), a Frane Grubišić je postao članom upravnog odbora i glavnim tajnikom ESPRM-a. Od skupštine u Zagrebu, polako se kreće u restrukturiranje rada ne samo skupštine nego i ESPRM-a sa željom da ESPRM bude vidljiv, i u profesionalnom, ali i u znanstvenom smislu. Te je godine osnovan Znanstveni odbor ESPRM-a s ciljem postupnog remodeliranja rada i restrukturiranja postojećih dvadesetak SISC-ova (engl. Special Interest Scientific Committee) u nekoliko profesionalno-znanstvenih relevantnih radnih skupina s odgovarajućom strukturom i jasno definiranim ciljevima rada. Znanstveni odbor ESPRM-a djeluje kao nezavisno tijelo, mandat mu traje četiri godine i o svim svojim aktivnostima redovito izvještava i Upravni odbor (Executive Committee) i Generalnu skupštinu ESPRM-a. Trenutni će znanstveni odbori biti preimenovani u WG (engl. Working Group), SIG (engl. Special Interest Group) ili SAG (engl. Special action group) temeljem odluke predsjednika i cijelog Upravnog odbora. Nakon što su svi ambasadori/delegati jednoglasno prihvatili osnivanje znanstvenog odbora, članovi znanstvenog odbora su na sastancima u Ljubljani i

Palangi održali sastanke i razgovore sa svim aktualnim voditeljima SISC-ova sa željom da čuju ideje i smjer/prijedlog njihovog rada i shodno tome bi se donijela preporuka koji bi se SISC-ovi ugasili, a koji bi eventualno nastavili s radom. Očekivalo se da bi se na generalnoj skupštini na Malti donio konačni prijedlog oko ove teme.

Xiaolei Hu, voditeljica Znanstvenog odbora pri ESPRM-u, na Malti je izvijestila o daljnjim koracima restrukturiranja postojećih SISC-ova u tzv. radne grupe. Svi su postojeći SISC-ovi formalno prestali postojati. U nastavku izvješća predstavljena je i organizacijska shema radnih grupa unutar Znanstvenog odbora i uskoro će uslijediti i javni poziv za predlaganje radnih grupa uz detaljno definirane upute, uključujući i uvjete za izbor radnog tijela pojedine grupe (najvjerojatnije od 1. svibnja 2025.). Nakon podnesenog izvješća razvila se rasprava tijekom koje su diskutanti izrazili zabrinutost oko samog procesa restrukturiranja (pravi razlog restrukturiranja, usklađenost sa statutom ESPRM-a, da li opća skupština ima pravo glasa ili samo Upravni odbor, kratki rok za prijavu prijedloga...). Nakon dodatnih pojašnjenja koja su dali Klemen Grabljevec i Xiaolei Hu, odlučeno je da će ova tema biti otvorena za daljnju raspravu te će se o njoj odlučivati na jesenskom sastanku u Beogradu.

Još jedna edukativna novost, uz redovite dvogodišnje kongrese i podršku u organizaciji određenih škola, jesu i redoviti mjesečni webinar i čije teme pokrivaju različita područja fizikalne i rehabilitacijske medicine uz vidljiv porast broja sudionika/slušatelja webinar. U pogledu stipendija koje bi ESPRM osigurao, predsjednik ESPRM-a je u suradnji sa Xiaolei Hu, predsjednicom Znanstvenog odbora ESPRM-a, predstavio dokument s pojedinim poglavljima u kojima su definirani prava i obveze kandidata (uključujući detaljan opis projekta i financijski plan i potrošnju sredstava).

Nadalje, važno je istaknuti kako se posljednje dvije godine prati i porast broja novih zemalja punopravnih članica ESPRM-a: Norveška, Armenija, Moldavija i Kazahstan (status pridruženog člana). Na jesenskom sastanku u Palangi 2024. god. prihvaćena je zamolba Kosova da postane redovni član ESPRM-a, a Upravni odbor ESPRM-a jednoglasno je prihvatio i potvrdio njihovo članstvo (redovni član). Na temu članstva Kosova u ESPRM-u oglasili su se predstavnici Srbije, koji su izrazili neslaganje, te se o tome provela kraća rasprava.

Roberto Casale, predstavnik individualnih članova pri ESPRM-u, izvijestio je kako je u posljednjih nekoliko godina značajno porastao broj individualnih članova i njih je sada oko 120, te je naveo i određene pogodnosti za individualne članove: ESPRM diploma, popust za ESPRM kongres od 150 eura, voucher za smanjenje cijene slanja rada u časopis *European Journal of Physical and Rehabilitation Medicine (EJPRM)* (400 eura) i pravo prijave za subvenciju troškova za edukativne škole koje organizira ili sufinancira ESPRM.

Na novoj će se mrežnoj stranici ESPRM-a otvoriti i link za individualne članove. Trenutni iznos godišnje članarine za individualnog člana je 30 eura, članarina za buduće individualne članove bila bi 50 eura.

Posljednjih godinu i pol dana, ESPRM je intenzivirao i suradnju s časopisom EJPRM, kao i potpisivanje ugovora o suradnji sa ISCoS-om, a u planu su i ugovori o suradnji između ESPRM-a i Europske federacije za bol (European Pain Federation - EFIC), te ESPRM-a i Europskog kardiološkog društva.

Nova, stručno i profesionalno, važna stavka generalne skupštine ESPRM-a jesu kraća izlaganja pojedinih zemalja članica o stanju struke, kao što su to do sada učinile Ukrajina, Poljska, Portugal, Latvija i Izrael. Izazovi su vezani uz sve veći broj fizioterapeuta u pojedinim zemljama i njihov upliv u svakodnevni klinički rad kao i zaobilaznje liječnika specijalista fizikalne i rehabilitacijske medicine u samom procesu rehabilitacije (najzamjetniji na razini primarne zdravstvene zaštite) i rad izvan njihov kompetencija. Ostali izazovi su povezani s neodgovarajućom infrastrukturom, smanjenim trendom među mladim liječnicima za izborom fizikalne medicine i rehabilitacije kao njihove specijalizacije. Ova će točka dnevnog reda biti sastavni dio nadolazećih generalnih skupština ESPRM-a, kao i stručna predavanja namijenjena ne samo delegatima/ambasadorima, nego i kolegicama i kolegama fizijatrima iz zemlje domaćina.

Na kraju ovogodišnje generalne skupštine ESPRM-a na Malti održani su izbori za mjesto „ESPM Executive Committee Member: Incoming President“ za mandatno razdoblje 2025. – 2027. Na objavljeni se natječaj do zadnjeg roka prijavilo troje kandidata: Frane Grubišić (Hrvatska), Xiaolei Hu (Švedska) i Sara Laxe (Španjolska). Svaki je od kandidata ukratko predstavio svoj životopis i program rada, nakon čega se pristupilo procesu glasanja. Klemen Grabljevec objasnio je izborni postupak, a u izbornu su povjerenstvo imenovani Nicolas Christodoulou, Jolanta Kujawa i Ayse A. Kucukdeveci. Slijedilo je anonimno glasanje. Na kraju prvog kruga glasanja bili su sljedeći rezultati: Sara Laxe 17 glasova, Frane Grubišić 12 glasova i Xiaolei Hu 6 glasova. S obzirom na to da niti jedan od kandidata nije dobio potrebnu natpolovičnu većinu, krenulo se u drugo glasanje i rezultat drugog kruga glasanja bili su sljedeći: Sara Laxe 19 glasova i Frane Grubišić 14 glasova.

Iskrene čestitke Sari Laxe!

Delegati HDFRM-a HLZ-a pri ESPRM-u

Prof. dr. sc. Simeon Grazio
Izv. prof. dr. sc. Frane Grubišić
Zagreb, 17. 3. 2025.